

Số: **15 /2023/QĐST-VDS**
V/v: *Tuyên bố một người có khó
khăn trong nhận thức và làm chủ
hành vi.*

Ba Đình, ngày 16 tháng 02 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: *Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.*

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BA ĐÌNH

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Bà **Nguyễn Hoài Phương** - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà **Phạm Thị Thanh Phương** - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình tham gia phiên họp: Bà **Hoàng Thu Tr** - Kiểm sát viên.

Trong ngày 16 tháng 02 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân quận Ba Đình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 231/2022/TLST- ngày 14 tháng 10 năm 2022 về yêu cầu: “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp số: 231.1/QĐMPH ngày 06 tháng 02 năm 2023.

* Người yêu cầu:

1. Ông **Hà Văn Th**, sinh năm 1952; Hộ khẩu thường trú tại: Tổ 15 phường PD, quận BTL, thành phố Hà Nội; Địa chỉ: Số 41 ngõ 249 phố ĐC, phường ĐC, quận BD, thành phố Hà Nội.

2. Bà **Trương Thị Minh H**, sinh năm 1959; Hộ khẩu thường trú tại: Số 95 Tổ 39 làng ĐY, phường NH, quận BD, thành phố Hà Nội (Nay là số 41 ngõ 249 phố ĐC, phường ĐC, quận BD, thành phố Hà Nội).

* Người bị yêu cầu: Ông **Trần Văn V**, sinh năm 1958; Hộ khẩu thường trú tại: Số 100 ngõ 1 GV, phường GV, quận BD, thành phố Hà Nội (nay là số 31 ngõ 678 ĐLT, phường GV, quận BD, thành phố Hà Nội).

* Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan: Chị **Trần Thu Tr**, sinh năm 1984; Nơi cư trú: Số 31 ngõ 678 đường LT, phường GV, quận BD, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu và các bản tự khai tại Tòa án, người yêu cầu là ông Hà Văn Th và bà Trương Thị Minh H trình bày:

Ông Hà Văn Th và bà Trương Thị Minh H có mua của ông Trần Văn V là chồng bà Trương Thị B một ngôi nhà trên diện tích đất 93m² tại địa chỉ số 100 ngõ 1 làng GV, quận BD, thành phố Hà Nội nay là số 31 ngõ 678 ĐLT, phường GV, quận BD, thành phố Hà Nội theo Hợp đồng mua bán nhà ngày 17/3/1993. Khi xảy ra tranh chấp ông bà có làm đơn khởi kiện ông Viện và bà Bích. Tòa án nhân dân quận Ba Đình đang thụ lý giải quyết vụ án dân sự số 35/2021/TLST-DS ngày 07/4/2021 về việc “Tranh chấp hợp đồng mua bán nhà đất” giữa nguyên đơn là ông Hà Văn Th, bà

Trương Thị Minh H và bị đơn là bà Trương Thị B. Tòa án nhân dân quận Ba Đình xét thấy tài liệu có trong hồ sơ vụ án thể hiện bà Bích có con trai là Trần Văn V bị chậm phát triển thần kinh. Tòa án đã yêu cầu gia đình ông V làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn V bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi nhưng họ không thực hiện được. Do đó, ngày 28/6/2022 Tòa án nhân dân quận Ba Đình đã ra thông báo yêu cầu cung cấp tài liệu, chứng cứ số 148/TB-TA yêu cầu ông bà phải làm thủ tục yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn V bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày nhận được thông báo

Do vậy, ông bà đề nghị Tòa án nhân dân quận Ba Đình tuyên bố ông Trần Văn V bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan - chị Trần Thu Tr trình bày:

Bố chị là Trần Văn V, sinh năm 1958, mẹ chị là Nguyễn Thị A, sinh năm 1958. Bố mẹ tôi có 02 người con là chị và anh Trần Văn T, sinh năm 1987, anh T cũng bị thiếu năng trí tuệ. Bố chị từ khi sinh ra đã bị thiếu năng nhẹ, ăn uống sinh hoạt bình thường nhưng bị chậm phát triển trí tuệ, bảo làm gì thì làm nhưng không nhận thức được. Theo mọi người trong gia đình kể lại từ lúc sinh ra đã bị như thế, nguyên nhân không ai biết được. Hiện tại, mẹ chị là bà Nguyễn Thị A cũng bị tai biến nặng nằm một chỗ không nói được nên chị cũng không hỏi được quá trình chung sống của bố chị lúc còn trẻ. Năm 2007, gia đình chị có đưa bố chị đi khám bệnh ở bệnh viện Xanhpon, tại đây bác sỹ kết luận bố chị bị chậm phát triển thần kinh. Từ khi làm giấy này gia đình chị được nhận tiền trợ cấp hàng tháng của UBND phường đối với người bị thiếu năng trí tuệ. Gia đình chị chưa từng đưa ông V đi khám chữa bệnh ở đâu. Hiện nay tình trạng của bố chị vẫn tự đi lại sinh hoạt được nhưng không biết gì, thường hay nóng giận cáu gắt, đánh đuổi mọi người xung quanh. Nay có việc ông Hà Văn Th và bà Trương Thị Minh H khởi kiện gia đình chị, chị đề nghị Tòa án quận Ba Đình tuyên bố ông Trần Văn V (bố chị) hạn chế năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp là ông Hà Văn Th và bà Trương Thị Minh H trình bày: Sau khi Tòa án tiến hành trưng cầu giám định đối với ông Trần Văn V, ông bà đã được Tòa án công bố Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 12 ngày 17/01/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Văn V bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F71. Nên ông bà đề nghị Tòa án tuyên bố ông Trần Văn V có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi và chỉ định con gái của ông Trần Văn V là chị Trần Thu Tr làm người giám hộ cho ông V.

Tại phiên họp chị Trần Thu Tr trình bày: Chị đã được nhận Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 12 ngày 17/01/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung Ương, chị đề nghị Tòa án tuyên bố ông Trần Văn V (là bố chị) có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi và chỉ định chị là con gái của ông Trần Văn V làm người giám hộ vì hiện nay mẹ chị bị tai biến nặng phải nằm một chỗ và em trai chị thì bị thiếu năng từ lúc mới sinh ra.

*** Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:**

- Tòa án đã tiến hành đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định của pháp luật.

- Căn cứ các Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 53; khoản 2 Điều 57; Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Áp dụng Luật phí và lệ phí số: 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án nhân dân quận Ba Đình:

- Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự” của ông Hà Văn Th, bà Trương Thị Minh H đối với ông Trần Văn V

- Đề nghị Tòa án cử bà Trần Thu Tr là người giám hộ của ông Trần Văn V, kể từ ngày 16/02/2023 cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật dân sự 2015.

Ông Hà Văn Th, bà Trương Thị Minh H được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự và có quyền kháng cáo quyết định này theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ba Đình nhận định:

[1] Căn cứ vào bản tự khai của ông Hà Văn Th, bà Trương Thị Minh H, chị Trần Thu Tr; Căn cứ vào lời trình bày của ông Th, bà H, bà Tr tại phiên họp; Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ Tòa án thu thập được.

[2] Căn cứ vào kết luận Bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung Ương số: 12 ngày 17/01/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Văn V bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”*

[3] Căn cứ vào đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình.

[4] Tòa án nhân dân quận Ba Đình xét thấy: Từ những căn cứ trên đủ để xác định ông Trần Văn V là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Ông Hà Văn Th, bà Trương Thị Minh H có yêu cầu Tòa án nhân dân quận Ba Đình tuyên bố ông Trần Văn V là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chị Trần Thu Tr đề nghị chỉ định chị là người giám hộ cho ông Trần Văn V là có căn cứ pháp luật nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ các Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 53; khoản 2 Điều 57; Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Áp dụng Luật phí và lệ phí số: 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông **Hà Văn Th**, bà **Trương Thị Minh H** về việc “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” đối với ông **Trần Văn V**.

2. Tuyên bố ông **Trần Văn V**, sinh năm 1958; Hộ khẩu thường trú tại: Số 100 ngõ 1 Giảng Võ, phường Giảng Võ, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chị **Trần Thu Tr**, sinh năm 1984; Nơi cư trú: Số 31 ngõ 678 đường LT, phường GV, quận BD, thành phố Hà Nội; là người giám hộ cho ông **Trần Văn V**. Chị **Trần Thu Tr** được đại diện cho ông **Trần Văn V** trong các giao dịch dân sự kể từ ngày 16 tháng 02 năm 2023 cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

4. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông **Hà Văn Th**, bà **Trương Thị Minh H** được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội;
- VKS nhân dân quận Ba Đình;
- Chi cục THA dân sự quận Ba Đình;
- UBND phường GV
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Hoài Phương